

1. ชื่อผลงาน: การพัฒนาคุณภาพระบบส่งต่อโรงพยาบาลฟากท่า

2. ปัญหาและสาเหตุ (Problem): โรงพยาบาลฟากท่าเป็น รพ.ขนาด 30 เตียง อยู่ห่างจากโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ 125 กิโลเมตร ใช้ระยะเวลาเดินทาง 1 ชั่วโมง 45 นาที จากสถิติรายงานประจำปีของรพ.ฟากท่า ปี 2560-2562 พบจำนวนผู้ป่วยรีเฟอร์ไปรักษาต่อที่รพ.อุตรดิตถ์ 1677, 1797, 2077 ครั้ง และจำนวนผู้ป่วยฉุกเฉินที่จำเป็นต้องใช้รถ และพยาบาลนำส่ง 672,668 และ 697 ครั้ง ตามลำดับ และยังพบผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลงทรุดลง/เสียชีวิตระหว่างนำส่ง จำนวน 10,5,3 ยังไม่พบการเกิดอุบัติเหตุขณะส่งต่อจากสถิติการรีเฟอร์ผู้ป่วยโดยใช้รถรีเฟอร์และมีเจ้าหน้าที่นำส่งมีแนวโน้มสูงขึ้น จากการทบทวนในทางการดำเนินงานระบบรีเฟอร์และทบทวนเวชระเบียนผู้ป่วยที่มีอาการเปลี่ยนแปลงทรุดลงและเสียชีวิตระหว่างนำส่ง และค้นหาความเสี่ยงพบปัญหาดังนี้

1. ไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการรีเฟอร์ผู้ป่วย
2. ระยะทางที่ห่างไกลทำให้ผู้ป่วยวิกฤติฉุกเฉินอาจมีอาการเปลี่ยนแปลงและเสียชีวิตบนรถ
3. เจ้าหน้าที่พยาบาลยังขาดทักษะเรื่องการประเมินสภาพผู้ป่วย และการดูแลผู้ป่วยในระยะวิกฤต
4. ไม่เตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ให้พร้อมก่อนนำส่ง
5. อุปกรณ์และเวชภัณฑ์บนรถไม่เพียงพอ และพร้อมใช้
6. ระบบ IT thai refer ไม่ตอบสนอง การทำงานของบุคลากร เช่น ส่งออกข้อมูลล่าช้า ต้องเสียเวลาในการลงข้อมูล
7. ไม่บันทึกเวชระเบียนระยะรีเฟอร์ ทำให้เมื่อทบทวนเวชระเบียนข้อมูลไม่เพียงพอ
8. ระยะทางไกลเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุขณะส่งต่อ

3. เป้าหมาย(Purpose) : พัฒนาระบบการส่งต่อผู้ป่วยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยไม่ได้รับอันตรายจากการส่งต่อและผู้ให้บริการปลอดภัยไม่ได้รับอุบัติเหตุขณะส่งต่อ

4. ตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย(Performance Indicator)

- 4.1 จำนวนอุบัติเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากการส่งต่อผู้ป่วย 0 ครั้ง
- 4.2 ร้อยละของผู้ป่วยที่มีอาการทรุดลงและหรือ เสียชีวิตขณะส่งต่อ $\leq 5\%$

5. กระบวนการแก้ไขเปลี่ยนแปลง(Process of Improvement)

- 5.1 จัดทำระเบียบปฏิบัติการส่งต่อ รพ.ฟากท่า และเผยแพร่แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- 5.2 ร่วมกับองค์กรพยาบาลจัดอัตรากำลังให้เพียงพอในการนำส่งผู้ป่วย
 - 5.2.1 จัดเวรพยาบาลรีเฟอร์ จำนวน 2 คน
 - 5.2.2 กรณีมีพยาบาลรีเฟอร์ 1 และ 2 ไปรีเฟอร์แล้ว พยาบาลในเวรต้องจัดหาพยาบาลรีเฟอร์ stand by 1 คน
 - 5.2.3 กรณีมีรีเฟอร์มากกว่า 2 ครั้ง และ พยาบาลรีเฟอร์ไปรีเฟอร์หมดแล้ว ไม่สามารถจัดหาพยาบาลรีเฟอร์ stand by ได้ ให้พยาบาลในเวรที่ floor ที่รับผิดชอบไปรีเฟอร์

5.3 ร่วมกับการบริหารจัดการอัตรากำลังพนักงานขับรถให้เพียงพอ และ ตรวจสอบความพร้อมใช้ของรถทุกวัน ส่งซ่อมบำรุงรถรีเฟออร์ตามรอบที่กำหนด

5.4 พัฒนาทักษะ ความรู้พนักงานขับรถไปโดยส่งไปอบรม หลักสูตร “พนักงานขับรถ ambulance” ติดตามการปฏิบัติการหลักการขับรถให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ไม่ขับรถเร็วเกินกำหนด และมีบทลงโทษการฝ่าฝืนกฎ

5.5 พัฒนาทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูงแก่เจ้าหน้าที่พยาบาล

5.6 จัดเตรียมอุปกรณ์ และเวชภัณฑ์สำหรับการช่วยฟื้นคืนชีพไว้ในการรีเฟออร์ ตรวจสอบความพร้อมพอ พร้อมใช้

5.7 ร่วมกับงานเวชระเบียนจัดทำแนวทางการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยรีเฟออร์ทุกครั้ง โดยใช้แบบนำส่งรีเฟออร์ และให้เจ้าหน้าที่บันทึกทุกครั้งที่น่าส่งผู้ป่วยไป รพ.อุตรดิตถ์ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ และเมื่อนำส่งผู้ป่วยเรียบร้อยแล้วให้นำเวชระเบียนนี้มาจัดเก็บในเล่มเวชระเบียนของผู้ป่วย และติดตามผู้ป่วยภายใน 1 วัน

5.8 การเตรียมพร้อมผู้ป่วยก่อนรีเฟออร์

5.8.1 พยาบาลประจำตึก

- เตรียมพร้อมผู้ป่วยและญาติสำหรับการรีเฟออร์
- เตรียมเอกสารให้พร้อมสำหรับการรีเฟออร์ ส่งต่อข้อมูลแม่ข่ายโดยการโทรศัพท์ส่งเคสรีเฟออร์แม่ข่ายก่อนออกรีเฟออร์

5.8.2 พยาบาลรีเฟออร์

- มารีเฟออร์ภายใน 10 นาที
- จัดเตรียมอุปกรณ์ ยาและ เวชภัณฑ์ที่ต้องใช้ในการดูแลผู้ป่วยขึ้นไว้บนรถให้พร้อม
- รับ -ส่ง อาการจากพยาบาลประจำตึก ตรวจสอบเอกสารในการรีเฟออร์ให้ครบก่อนออก

5.8.3 พนักงานขับรถ

- เตรียมรถรีเฟออร์ให้พร้อม ตรวจสอบความพร้อมใช้ของรถ และ อุปกรณ์ในรถเตรียมสภาพร่างกายให้พร้อมสำหรับการรีเฟออร์
- ก่อนออกปฏิบัติงานทุกครั้งพนักงานขับรถจะมีการเป่าแอลกอฮอล์เพื่อวัดระดับแอลกอฮอล์ในร่างกายกรณีผลมากกว่า 50 BAC ต้องรายงานแพทย์เวรเพื่อพิจารณายกเลิกการขับรถส่งผู้ป่วย และแก้ไขให้คนขับรถอื่นมาแทน พร้อมกับรายงานความเสี่ยงต่อไป

5.9 ระหว่างรีเฟออร์และเมื่อถึงโรงพยาบาลปลายทาง

5.9.1 พยาบาลรีเฟออร์

ดูแลผู้ป่วยขณะรีเฟออร์ตามแนวทางที่ PCT กำหนดดังนี้

- ผู้ป่วยสีแดง ให้มีพยาบาลรีเฟออร์ 2 คน และมีแนวทางการดูแลผู้ป่วยดังนี้ติดตามประเมินผู้ป่วยทุก 5 นาที เมื่อพบผู้ป่วย stable ดี ติดตามประเมินสภาพผู้ป่วยทุก 15 นาที ลงบันทึกในเวชระเบียนในนำส่งผู้ป่วย

ผู้ป่วยสีชมพู และ ผู้ป่วยกลุ่ม fast track ต่างๆ กำหนดให้มีพยาบาลนำส่ง 1-2 คน และแล้วแพทย์การพิจารณาของแพทย์ ติดตามประเมินผู้ป่วยทุก 5 นาที เมื่อพบผู้ป่วย stable ดี ติดตามประเมินสภาพผู้ป่วยทุก 15 นาที ลงบันทึกในเวชระเบียนในนำส่งผู้ป่วย

ผู้ป่วยกลุ่มสี เหลือง/เขียว กำหนดให้มีพยาบาลนำส่ง 1 คน ติดตามประเมินสภาพผู้ป่วยทุก 30 นาที ลงบันทึกในเวชระเบียนในนำส่งผู้ป่วย

หมายเหตุ เมื่อผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลงพยาบาลรีเฟอร์ต้องโทรแจ้งแก่แพทย์เจ้าของไข้เพื่อให้คำปรึกษา และ เมื่อผู้ป่วยมีภาวะวิกฤติให้นำส่ง รพ.ที่ใกล้ที่สุด หรือโทรประสาน 1669 เพื่อให้รพ.อุตรดิตถ์สับถ่างระหว่างทาง

-ส่งเคสกับ รพ.อุตรดิตถ์ส่งมอบเอกสารและสิ่งส่งตรวจให้ รพ.อุตรดิตถ์

-นำอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ติดตัวผู้ป่วยเช่น Hard collar ,long spinal board ambu bag,ขวด chest drain,ไม้ตาม กลับมา

5.9.2 พนักงานขับรถ

-เมื่อได้รับแจ้งจากพยาบาลรีเฟอร์ว่าผู้ป่วยอาการทรุดลงจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลระหว่างจะมีหน้าที่วิทย์แจ้งโรงพยาบาลระหว่างทางที่มีระยะทางใกล้ที่สุดเพื่อแจ้งโรงพยาบาลนั้นเตรียมความพร้อมในการรับผู้ป่วย

-กรณีส่งต่อรีเฟอร์ทุกเคสเมื่อถึงบริเวณแยกป่าขนุนต้องวิทย์แจ้งศูนย์นเรนทรทุกครั้งเพื่อทราบเตรียมพร้อมรับผู้ป่วย

5.10 หลังกลับจากรีเฟอร์

5.9.2 พยาบาลรีเฟอร์

-หลังกลับมาจากรีเฟอร์ จัดเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อย และเติมอุปกรณ์ที่ใช้ไปคืนที่เดิม

-จัดเก็บเวชระเบียน ในนำส่งเข้าแฟ้มเวชระเบียนของผู้ป่วย

-ติดตามผู้ป่วยหลังรีเฟอร์ไป รพ.อต. ใน 1 วัน และบันทึกคำวินิจฉัยในเวชระเบียน

5.9.2 พนักงานขับรถ

-หลังกลับมาจากรีเฟอร์ จัดเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อย และเติมอุปกรณ์ที่ใช้ไปคืนที่เดิม

-ทำความสะอาดรถเตรียมพร้อมเพื่อรีเฟอร์ครั้งต่อไป

5.11 ร่วมกับแม่ข่ายในการพัฒนาระบบ IT เพื่อตอบสนองการทำงานระบบรีเฟอร์

5.12 กฎระเบียบ Safety lans พนักงานขับรถความเร็วตามที่กฎหมายกำหนด ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร ต้องมีการตรวจสอบผู้ขับขี่และผู้โดยสารทุกคนให้คาดเข็มขัดนิรภัยก่อนออกรถ พนักงานขับรถเป่าแอสลกอฮอล์ก่อนขับรถ มีมาตรการให้พนักงานขับรถพักผ่อนอย่างน้อย 3 ชั่วโมง ก่อนออกรถในรอบต่อไปเพื่อลดความเหนื่อยล้า

6.ผลของการเปลี่ยนแปลง(Performance) ให้ระบุ

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ เป้าหมาย	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
จำนวนอุบัติการณ์การเกิดอุบัติเหตุจากการส่งต่อผู้ป่วย 0 ครั้ง	0 ครั้ง	0 (650)	0 (647)	0 (642)	0 (1ต.ค.62- ส.ค.63)
ร้อยละของผู้ป่วยที่มีอาการทรุดลงและหรือเสียชีวิตขณะส่งต่อ	< 1 %	1.53 (10)	0.77 (5)	0.46 (3)	0.54 (2)

7.แนวทางการปรับปรุงต่อไป(Process for other Improvement)

7.1 การพัฒนาทักษะพยาบาลรีเฟอร์ในการประเมิน ติดตามผู้ป่วย และสามารถช่วยฟื้นคืนชีพบนรถรีเฟอร์ได้

7.2 ร่วมกับทีม PCT ทบทวนเคสรีเฟอร์ เพื่อพัฒนาระบบ

7.2 ร่วมกับ เวชระเบียน ทบทวนเรื่องการบันทึกเวชระเบียน

8.ผู้รับผิดชอบ(Person or Department)

นางสาวธิดารัตน์ ระวังภัย 061-2496287 Email hmew410@hotmail.com แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุ-ฉุกเฉินโรงพยาบาลฟากท่า 055-489304